

CÜMLEYE HAKİM OLAN DUYGU - 1

1. Yakınma (Şikâyet) Cümleleri

Bir durumdan duyulan rahatsızlığın dile getirildiği, şikâyet bildiren cümlelerdir.
» Gittiğinden beri hiç aramadı.

2. Hayıflanma Cümleleri

Geçmişte yapılamayanlar, elden kaçırılanlar için duyulan üzüntüye hayıflanma denir.
» Öğretmenin anlattıklarını keşke defterime yazsaydım.

3. Pişmanlık Cümleleri

Yapılan bir hata veya yanlış sonucunda duyulan üzüntüyü belirten cümlelerdir.
» Keşke ona bu sözleri söylemeseydim.

4. Sitem Cümleleri

Bir kimsenin yaptığı bir hareketten veya söylediği bir sözden dolayı söylenen cümlelerdir.
» Davete bir beni çağırمامışsın.

5. Ön Yargı (Peşin Hüküm) Cümleleri

Bir kişi veya bir durumla ilgili önceden yargıda bulunma.
» Bu işi kesinlikle başaramayacak.

6. Şaşırtma Cümleleri

Beklenmeyen bir durum karşısında oluşan ifade.
» Böyle ansızın gideceğini hiç düşünmemiştim.

7. Özlem (Hasret) Cümleleri

Geçmişte yaşanan anların tekrar yaşanması isteği.
» Yıllardır görmediğim köyüm burnumda tütüyor.

8. Sevinç Cümlesi

İstenen veya hoş giden bir şeyin olmasıyla duyulan sevinci anlatan cümlelerdir.
» Yaşasın, sonunda tatil başladı!

9. Üzüntü Cümleleri

Bir kişinin bir olay veya karşısındakinin durumu ya da çaresizliği karşısında bir şey yapamamayı ifade eden cümlelerdir.
» Sınavdan kötü not aldığımı görünce moralim bozuldu.

ALİŞTİRMA

Aşağıdaki cümlelere hakim olan duyguyu bularak altlarına yazınız.

» Bu çocuktan sana hayır gelmez.

(.....)

» Nerede nasıl davranacağını bir öğrenebilse.

(.....)

» Güzelim sahil kasabası iki yılda beton yığınının döndü.

(.....)

» Üniversiteyi kazandığı için etekleri zil çalıyor.

(.....)

» Hasta olmadan önce sağlığımın kıymetini bilseydim.

(.....)

» Ah, nerede o eski İstanbul!

(.....)

» İnsan, kendisine bunca emeği geçen insanı bir kere de olsa arayıp sorar.

(.....)

» Bu arabayı almamız bir hataydı.

(.....)

» O güzelim kadın, birkaç yılda çöküp yaşlandı.

(.....)

» Demek bana haber vermeden sinemaya gittiniz!

(.....)

» Keşke param varken o evi de alsaydım.

(.....)

» Yıllardır görmediği oğlunu görünce ayakları yerden kesildi.

(.....)

» Buraya kadar geldin de bize uğramadın, aşk olsun!

(.....)

ETKİNLİK.....:

Aşağıdaki cümlelere hakim olan duyguyu altlarındaki bölüme yazınız.

*Yakınma Hayıflanma Pişmanlık Sitem
Ön Yargı Şaşıрма Özlem Sevinç Üzüntü*

Zavallı adam, çocuklarını yetiştirebilmek için ne acılar çekti.

[.....]

Ben zaten onun suçlu olduğunu baştan biliyordum.

[.....]

O takım bu sene de şampiyon olamaz.

[.....]

Gençlikte bir güzel gezip eğlenmek varmış.

[.....]

Dedemin yanında olabilseydim şimdi.

[.....]

Ne, demek doktor oldun!

[.....]

On üç yaşına girdi, halen odasını toplamayı öğrenemedi.

[.....]

Sınav sonucunu çok yüksek beklerken düşük gelmesin mi!

[.....]

Eskiden bayramlar bir başka kutlanırdı.

[.....]

Fırsat olsa da onu tekrar görebilsem.

[.....]

İnsanlar hâlâ uğradıkları haksızlıklara ses çıkarmıyor.

[.....]

Buzlu yolda bu kadar hızlı araba kullanmamalıydım.

[.....]

Bu kitap bu yılın en çok okunan kitabı olacak.

[.....]

TEST.....:

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karamsarlık anlamı vardır?

- A) Acaba beni de seven biri olur mu !
- B) Aman da aman , ne güzel bir elbise !
- C) Sana mı kaldı her dertliye yardım etmek .
- D) Küçük yaşta annesiz kaldı , yazık !

2) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "özlem" duygusu hakimdir?

- A)Ah nerede o eski güzelim günler .
- B) Yıllar sonra kim bilir neler yaşanacak .
- C)Beklediğim haber bir gelse .
- D)Bu araba ne kadar da güzelmiş .

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "çaresizlik" anlamı vardır?

- A) Bana darıldı artık ne gelir elden .
- B) Onun beni anlaması için elimden geleni yaptım .
- C) Sevdığım yıllardır yollarımı gözlüyor .
- D) Bunca sene senin hayalinle yaşadım .

4- "Eskiden olsa başımı alıp diyar diyar dolaşmak isterdim . Şimdi ise, yaşlılıktan olsa gerek, evden ayrılınca çok geçmeden yuvam burnumda tütüyor ." diyen biri en çok hangi duyguyu yaşamaktadır ?

A)Telaş B)Özlem C)Üzüntü D) Korku

5. Aşağıdakilerin hangisinde "şaşıрма" anlamı vardır?

- A) Bu konuda sana güvenebilir miyim ?
- B) Derenin içerisinde yürürken bir anda suya boylu boyunca düşmeyeyim mi ?
- C) Kalabalıkta bir yerden bir yere gitmek kolay mı ?
- D) Anneden daha kıymetli bir varlık olabilir mi ?

6. "Biz bu kadar çabayı sırf senin için harcamıştık." cümlesinde hakim olan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayıflanma B) Endişe C) Sitem D) Üzüntü

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yakınma anlamı vardır?

- A) Klasik tarz soruların çoğunu çözemedim .
- B) Matematik sınavından düşük not bekliyorum .
- C) Bir hafta önceden başladım çalışmaya
- D) Matematik sınavında hep zor sorular çıkıyor .